

MESTYÁN ÁDÁM

Az interferencia diszkrét bája

■ DUETTEK TESTEKRE ÉS HANGSZEREKRE ■

A Le Carré des Lombes előadása

előbukkan a darabban. Olykor kissé torz, hogy úgy mondjam, *sé-riült* megoldásokat láthatunk. Ezekkel a nem mindennapi mozdulatokkal is kísérleteznek, a mozdulat testtől való függetlenségének esszenciáját keresik. Az első valódi duettben a két szereplő egymás körül úgy hajladozik, mintha szellő hajlítgatná a nyárfák ágait – eme poétikus képpel csak azt szeretném kifejezni, hogy valami *természeti* magátólértetődőséget sugároznak. Mintha keresnének valamit, mintha óvatosan kutatnák a körülöttük lévő teret.

E szekvencia után igen zavarba ejtő dolog következik, ami mégis harmonikusan illeszkedik a kísérleti atmoszférához. Videót vetítenek, amelyen az egyik táncos lábai láthatóak, lassított felvételen. A fekete-fehér képen a felnagyított lábak hajladozása épp az előbbi érzést hivatott megerősíteni: a mozdulat valamiképpen különáll a testtől. Még három videósnitt következik a továbbiak-

ban, mindegyik delikát és derengően éteri képeket ad. Az első közülük a leghosszabb, s talán nem véletlenül, hiszen a belső dramaturgia szerint most el kell minket andalítani. Merthogy dinamikus rész következik, a lassú derengésben hárman pörögnek, szinkronmozgásban. Ez az első „táncos” táncbetét. Olyannyira, hogy eddig ugyan kicsiny erősítőjükhöz kötöttnek tündek, most azonban helyet cserélnek, sőt, körbe-körbe mozognak, négykézláb, mint a pókok. A nagy felindulásban egyikük a földön marad kiterülve, s talajközeli gyakorlatokat mutat be. A második videón már nemcsak lábat, térdet, vádlit láthatunk, hanem kezeket is. Most is lassított felvételen. A lassítás igen jól bevált filmes elidegenítő technika. Táncfilmekben is gyakran használják – általában arra, hogy a mozdulat szépségét hangsúlyozzák. Most sincsen másképpen.

Jelenet a kanadai produkcióból

Koncz Zsuzsa felvételei

A vetítés alatt az egyik táncosnő attribútumát gyakorolja, azaz olyan mozgássort hajt végre, mintha gyermekét dajkálná, csak sokkal, de sokkal szélesebb mozdulatokkal. Az ilyen karokból, bizony, hamar kirepülne a baba. Nos, ő láthatóan rendkívül élvezte ezt a mutatványt. A videofilmecske vége után is folytatja, annyira, hogy az éppen az erősítőjén matató társnője rá is szól: „Would you, please, stop that?” Azaz: abba hagynád, kérlek? Többször is rászól. Majd üvölt, mire a másik sértődötten kimegy. Bármilyen meglepő, ahhoz képest, hogy ez egy kísérleti táncdarab, olykor humoros. Nem viszik túlzásba, de lehet nevetgélni. Valamint attól sem félnek, hogy beszéljenek és – később – énekeljenek is a színpadon. Ritka adomány jó táncosnak és jó színésznőnek lenni egyszerre. Pláne hogy úgy tűnik, jó műszerészek is. Miután megszerelték eszközeiket, ketten újra az interferencia birodalmába merülnek. Egymással szembeállított erősítőjükből sípoló szimfónia keveredik, melyet finom testmozgásokkal irányí-

tanak. Számomra ekkor derül ki, hogy a karmester és a táncos foglalkozása hasonló.

Az imént kiüldözött harmadik visszatér, és kicsiny francia dalocskát énekelve a másik kettőhöz hurcolja erősítőjét. Összeülnek, és miközben a harmadik tovább énekelget, a többiek igen furcsa dolgot művelnek. Fel-felállnak, majd rongybabákként összecsucsklanak. Egymásra esnek, de mintha részek lennének, képtelenek megállapodni. Mintha nem volna izom a testükben: kibicsakló lábak, kalimpáló karok összevisszaságában henteregnek. A harmadik csak énekel, s időnként immár ő próbálja leállítani az összeomló táncosnőket. Humoros jelenet, ahogy megunja, és erősítőjét cipelve visszatér az eredeti helyére. Átgázol a két fetrengőn, akik kétségbeesetten igyekeznek magukat egy pózban tartani, ám sikertelenül. A következő jelenetben a földre raknak egy hangszedőt. A felhangosított erősítő érzékenységét most nem annak mozgásával, hanem mellette való mozgással aktiválja a sajátos szólót táncoló alak. A földön fekszik, és könyökével üti a talajt, amire a szerkezet ismét begerjed. Az utolsó képben újra hárman táncolnak, teljes csöndben.

Ebben a táncban hidegrázósan finoman mozognak. Lassan, méltóságteljesen. Az előzmények után ez a kép tagadhatatlanul erős hatást gyakorol: mintha csillogó ékszer helyeztek volna szürke alpra. Klasszikus elemekkel tűzdelt, ám mégis formabontó trió. Lassan a fény is csökken, így szinte csak sejtjük a testek körvonalait. Immár nem a testeket, hanem a mozdulatokat látjuk. S mint egy jól komponált rekviem utolsó hangja, az immár teljes szürkéségben egy rövid videorészlet villan fel. Egyetlen kéz, felfelé nyitott tenyérrel, királynői gesztussal, lassan int. Illetve nem is int, inkább mintha mutatna, felajánlana valamit. Bármiképpen értelmezzük is ezt a gesztust, annyi bizonyos, hogy e végkifejlet a póre mozdulatot kínálja, a testetlen áramvonalat. Az előadás maga pedig arra hívja fel a figyelmet, hogy az emberi test zaja nem az övé, hanem: a mozdulat zaja. Két anyagtalán létező interferenciája.